

Sygn. akt II CSK 145/21

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa M. G.-K.
przeciwko G. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 maja 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 16 czerwca 2020 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z 16 czerwca 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne wymagające wykładni art. 405 k.c. i nast., w szczególności art. 410 § 2 k.c., a mianowicie: Czy pobieranie świadczeń z innego państwa na dzieci przebywające w czasie pobierania świadczeń w innym państwie, pod opieką osoby, która świadczeń nie pobiera ma charakter bezpodstawnego wzbogacenia.

W sprawie, zdaniem skarżącej, pojawia się także aspekt przekazania sumy pieniędzy między stronami - wymagana jest więc wykładnia, czy przy takim przekazaniu istotny jest cel, na jaki zostały przekazane, czy raczej to z jakich źródeł przekazane pieniądze pochodziły.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie oddalenie skargi kasacyjnej w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został umotywowany istnieniem istotnego zagadnienia prawnego, w ramach którego skarżąca domaga się dokonania wykładni art. 405 k.c. i nast. oraz art. 410 § 2 k.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi,

niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Rolą Sądu Najwyższego nie jest bowiem domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Skarżąca nie sporządziła w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, który stanowi niemal dosłowne powtórzenie treści wniosku. Poza sformułowanymi zagadnieniami pismo stanowiące uzupełnienie skargi kasacyjnej nie zawiera innej treści. Brak zwłaszcza argumentacji jurystycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych, własnego stanowiska skarżącej, a także wyjaśnienia wpływu sformułowanych zagadnień na zasadność skargi kasacyjnej. Już tylko z tego względu wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mógł zostać uwzględniony.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie rozstrzygał o kosztach postępowania z uwagi na brak wniosku strony pozwanej o zasądzenie takich kosztów w razie odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania, pomijając już to, że „odpowiedź na skargę kasacyjną” nie zawiera żadnej argumentacji odnoszącej się do kwestii przyjęcia skargi do rozpoznania, a także jej zasadności.

ke